

2. Greenfield P. M. Cultural pathways through universal development / Greenfield P. M., Keller H., Fuligni A., Maynard A. // Annual Review of Psychology. - 2003. – Vol. 54. - pp. 461-490.

3. Narayanasamy A. Transcultural mental health nursing. 1: Benefits and limitations // British Journal of Nursing. – 1999. – No.8(10). – P. 664-668.

4. Копець Л.В. Психологія особистості: навч. посібник для студ. Вищ. Навч. закл. – 2-ге вид. – К.: Вид. дім «Києво-Могилянська академія», 2008. – 458 с.

5. Беспамятных Н.Н. Методология кросс-культурного анализа: базовые концепты, направления и перспективы исследований / Беспамятных Н.Н. // Наука. Релігія. Суспільство. – 2008. - №1. – С. 11-193

ЖИТТЯ БЕЗ ШКІДЛИВИХ ЗВИЧОК, ПРОФІЛАКТИКА АЛКОГОЛІЗМУ, НАРКОМАНІЇ, ПЕДАГОГІЧНІ ТЕХНОЛОГІЇ ФОРМУВАННЯ ЗДОРОВОЇ ОСОБИСТОСТІ

З.Г. УДОВЕНКО

*Першотравенська загальноосвітня школа I-III ступенів №5,
Першотравенськ, Україна*

Підсвідомо згадуються слова відомого гумориста: «Дуже важко щось змінювати, нічого не змінюючи, але ми – будемо!» Всесвітнє говоріння, як камлання якутського шамана, не дає результатів.

Навіть зрозуміло чому: не б'ють у бубон. А якщо серйозно - то будь-яка розмова про профілактику шкідливих звичок серед молоді, як то паління, алкоголізму, наркоманії, одразу наштовхується на їдкуватий смішок та відому російську приказку: «Кто не курит и не пьёт, - тот здоровеньким помрёт». Звичайно, вмирають всі, бо так вже влаштоване життя. Але, як говорить один з героїв роману Булгакова – дехто вмирає зненацька. І це вже стовідсоткове попадання геніального письменника.

Зненацька, тобто без виконання земного призначення. Не буде поряд відданої дружини, люблячих дітей, давніх друзів. Не буде поряд навіть вірного пса, або kota, бо їх же потрібно годувати, а тут самому не вистачає. На що ж не вистачає? На том Буніна, Булгакова, Платонова? А може Гермеса Трисмегіста?

Та ні, все прозаїчніше. Зранку – омріяний паперовий пакет дешевого червоного вина без закуски. Поради сомельє непотрібні. Основний аромат – свіжовтрамбований асфальт. Для гурманів – «Тройнячок», або «Гвоздичка», в залежності від статі. Для технарів у минулому – розчинник для миття вікон, або «Денатурат».

Основна нота аромату напою – палені гумові чоботи з керосином.

Для еліти – кораблик канабісу з дурнуватим гигиканням, що переходить в туберкульозний кашель. А починається все з невинної суміші для куріння «Боб Марлі». Закінчується – відсутність місця для вколювання на судинах, або відсутністю самих судин на руках та ногах, або відсутністю вже самих рук та ніг.

Розширення світогляду «Бобом Марлі» закінчується низькопробною ширкою, від якої «розширений» мозок витікає вниз, через піднебіння, що згнило, прямо в рота, а звідти, через беззубу щелепу – назовні. Ось він, омріяний розширений світогляд.

Все це відбувається з «обраною» особою в обраному сомою особою, «земному раю». Радісний, добрий підвал зі щурами (звісно кращий занудної батьківської оселі), теплотраса, - ну це вже просто Гавайї! (Замість гавайських гітар – виття гарячого пару, а замість шоколадних дівчат – здичавілі коти невизначеного кольору). «Олігархи» - вищий клас, ті, звісно, в апартаментах з грязнючою підлогою, немитою роками, турецькі (ні, не килими), а невизначеного кольору, розміру та призначення лахміття.

Поряд, завжди поряд, на лахмітті, в підвалі, на горищі, а туалеті, рідний товариш «баян». Помирають без молитви, як тварини, не розуміючи, що на них хтось заробляє, ох які дуже великі гроші.

Примусове лікування користі не приносить. По перше – самі залежні не бажають лікуватись, по друге – банально відкуповуються. Ув'язнення – ще гірше (для оточуючих). У в'язниці є все: горілка, наркотики, аби твої гроші. Крім того, там ще й розкриють «вірні» канали купівлі, та «надійні» канали збуту гидоти. Відбувши покарання стають бізнесменами, у них відразу з'являється «дах», вдало йде торгівля зіллям біля шкіл, вишів, на дискотеках, в нічних клубах, тощо.

Потрібно справедливо завважити, що ще є лікування залежних в реабілітаційних центрах харизматичних церков, там воно називається зціленням. Залежні весь час оточені увагою, спільна праця, спільна молитвами. До речі, деякі успішні результати мають місце. Але коли, з часом, зцілені залишаються наодинці зі своєю проблемою, багато хто з них береться за старе, бо «минулих наркоманів не буває». На жаль, суспільство не в силі протистояти потужній наркоіндустрії.

Від чого трапляється все це «щастя»? З власної волі, вірніше, з власної злої волі, це перше. Друге – з недостатку любові, або повної відсутності любові.

Бажання виховувати дитину, батьківські накази, прохання наштовхуються на супротив, впертість, самовпевненість, та на власну (а чи власну?) злу волю дитини.

«Послухай мене, дитино...» - у відповідь – «а ти згадай себе, ти теж такий був». «Дитино моя!» - у відповідь: « Я це вдягати не буду, я це виконувати не буду, я це їсти не буду...»

«Не йди туди, дитино моя» - прохають батьки. « А я піду, годі вже, я буду жити власним розумом, я вже дорослий(ла)». Можна 100 разів сказати «халва», від цього у роті солодке не стане, можна 100 разів прохати свавільну, егоїстичну дитину – не послухається.

Невже сьогодні виховання неможливе? Озирніться навколо, людство гине від не недостатку любові!

Коли ж починати виховувати дитину? «Дитину потрібно виховувати з моменту народження...її батьків» - є така педагогічна теза. Та чи ж тільки невиховані та неосвідчені потрапляють в липкі тенети «омріяного раю», де ростуть мак та коноплі? Ні. Один з учасників відомого закордонного експерименту по «вирощуванню» генів (а для цього декілька поколінь з'єднували

кращих з кращими чоловіків та жінок), у якого IQ було 180, закінчив наркоманією. Смерть в довідку про IQ не заглядає.

Чи є взагалі педагогічна технологія формування здорової особистості? (насамперед духовно здорової особистості) Звісно, що є, вона вічна, як саме життя. Любов. Любов підкаже, як виховувати своє дитя, любов підкаже, як слухатись своїх батьків, вихователів. Звісно, якщо вона є, всезігріваюча любов, бо дитина скаже у відповідь: «Розкрий очі, навколо саме зло, всі так діють».

На епітафії одного борця зі злом написано: «Він робив добро зі зла, бо більше не мав з чого».

На прохання батьків йти шляхом любові, жити життям любові, дитина може відповісти: «Подивись, хто йде цим шляхом? Покажи мені, хто так живе? Щасливі лише ті, хто «вхопив» грошей, успішні лише нахальні, ти відстав від життя...» На це дав відповідь Ісус Христос 2000 років тому Своему учневі: «Що тобі до того? Ти йди за Мною».

Бог створив людину вільною, вибір за нами, в цьому суть формування здорової (духовно здорової) особистості.

Обрати любов, а не куш коноплі.

ФОРМУВАННЯ КУЛЬТУРИ ЗДОРОВ'Я СТУДЕНТІВ ГІРНИЧИХ СПЕЦІАЛЬНОСТЕЙ

К.С. ГУЗЬ, О.О. БОРИСОВСЬКА

*ДВНЗ «Національний гірничий університет»,
Дніпропетровськ, Україна*

Останні десятиріччя характеризуються стрімким зниженням загального рівня здоров'я населення України в цілому і, зокрема, учнівської та студентської молоді. Серйозною проблемою суспільства стали соціально обумовлені хвороби – алкоголізм, наркоманія, туберкульоз, СНІД, захворювання, що передаються статевим шляхом. Негативні показники здоров'я сучасної молоді позначаються не тільки на фізичному, але й на психічному та духовному станах, що у свою чергу свідчить про низький рівень сформованості культури здоров'я молоді. Тому актуальним є впровадження у повсякденне життя молоді моделей здорового способу життя з використанням засобів фізичної культури.

Від здоров'я молодих людей (у майбутньому фахівців різних областей діяльності) багато в чому залежить рівень економічного розвитку країни. Проте за даними Міністерства освіти та охорони здоров'я України, тільки 4% випускників освітніх установ можна назвати практично здоровими, 70-80% учнів мають нервово-психічні розлади, більш ніж 50% – страждають на різні морфо функціональні захворювання, 30-40% – хронічно хворі [1].

Особливу увагу привертає стан здоров'я студентів вищих навчальних закладів (ВНЗ), зокрема студентів гірничих спеціальностей. Праця гірників – це важкий вид діяльності не тільки фізично, а й емоційно. Це пов'язано з великою кількістю чинників, які негативно впливають на стан здоров'я: важка екологічна